

Код. Наименование на учебната дисциплина Логиката в континенталната традиция	
Титуляр на курса: проф. д-р Александър Л. Гънгов	
Вид на дисциплината СИД	Образователно-квалификационна степен доктор
Година на обучение	Семестър летен
Кредити 6	Хорариум 30 ч. лекции + 30 ч. упр.
Форма на обучението Редовно и задочно	Език на обучението български
Методи на оценяване Курсова работа	

Предварителни изисквания: няма

Цели на курса

- Да разгледа основните елементи на логиката в контекста на различните философск системи.
- Да проследи взаимодействието между логика и конкретното философско направление.
- Да убеди докторантите в зависимостта на логическите идеи от философската традиция, в която те възникват и се развиват.

Съдържание на дисциплината (анотация и теми)

Курсът проследява промените в логиката, свързани с възникването и развитието на феноменологичните тенденции във философията в началото на Новото време. Изложението започва с опита за радикално ново обосноваване на логиката при Декарт, преминава към Кантовото преразглеждане на логиката от позициите на трансцендентализма, Хегеловият проект за спекулативна логика и завършва с Хусерловата и Хайдегеровата феноменологична логика, с логиката на херменевтичния опит и с парадоксалното използване на логиката в периода на втечнената Модерност. В целия курс се търси приемствеността между различните логически концепции.

1. Декартовата евристична логика. Учението за метода: интуиция, дедукция, индукция; естествена светлина на разума, очевидност. Обосноваване на логиката – принципът cogito, кохерентност и непротиворечивост на

- системата, избягване на порочния кръг в доказателството. Критиката на Дж. Вико срещу картезианския анализ и философски основания на логиката.
2. Кантовата трансцендентална логика. Аналитични и синтетични положения. Обща и трансцендентална логика. Логическата функция на разсъдъка в съжденията. Чистите разсъдъчни понятия или категории.
  3. Дедукцията на чистите разсъдъчни понятия. Принципи на трансценденталната дедукция. Първоначалното синтетично единство на аперцепцията и обективното единство на самосъзнанието. Логическата форма на съжденията и трансценденталната аперцепция. Приложение на категориите върху предметите на опита.
  4. Трансцендентална способност за съждение. Аналогии на опита: субстанция, причинност, взаимодействие. Феномени и ноумени. Различаване на емпиричната и трансцендентална употреба на разсъдъка.
  5. Хегеловата спекулативна логика. Разбирането на Хегел за задачите на логиката. Рационално и сетивно мислене. Разсъдъчно, негативно диалектическо и спекулативно мислене. Трите отношения на мисленето към действителността: метафизика, емпиризм, непосредствено знание. Спекулативното противоречие и формалната тъждественост.
  6. Понятието като обединяващ елемент на Хегеловата логика. Отношението между логика и феноменология при Хегел. Трите възгледа за истината. Логиката като саморазгръщане на категориите на духа. Мислене-в-себе-си, мислене-за-другото, мислене-за-себе-си. Конкретност, свобода, безкрайност на логическото мислене.
  7. Опосредстване на логическото мислене. Рефлексията. Категориите снемане и ставане. Логическата триада . Трите части на Хегеловата логика. Основни категории в първа част.
  8. Основни категории във втора част.
  9. Категории в трета част.
  10. Хусерловата феноменологична логика. Критиката на Хусерл срещу психологизма и натурализма в логиката. Основни термини в Хусерловата трансцендентална логика: интенционалност на съзнанието, трансцендентална редукция, тематизираща дейност на съзнанието, очевидност, изпълнена интенция
  11. Главни теми в шесте логически изследвания.
  12. Принципът на достатъчното основание като ръководство за мисленето. Онтологическият статус на копулата в логическото съждение при Хайдегер.
  13. Феноменологико-херменевтичната логика. Логическо и автентично мислене. Логос и знаков /символен/ език .
  14. Логиката на въпросите при Колингуд и Гадамер. Логиката на повествованието при Рикьор и Макинтайър.
  15. Парадоксалната логика, основана върху отричане на модус поненс, в концепцията на Лиотар за *differend*.

Литература:

Джамбатиста Вико, *Новата наука*, София, “Панорама плюс”, 2010.

Хайдеггер, Мартин, „Тожество и различие”, Москва, „Гнозис”, 1997.

Хайдеггер, Мартин, „Кант и проблемът за метафизиката“, Издателство Отворено общество и Аноубис, София, 1997.

Х.-Г. Гадамер, “Истина и метод”, Плевен, Евразия-Абагар, 1997.

Едмунд Хусерл, „Увод във феноменологията: Картезиански медитации”, Евразия-София, 1996.

Хайдеггер, Мартин, „Същности”, София, ГАЛ-ИКО, 1993.

Р. Декарт, “Разсъждение за метода”, “Метафизически размишления” в: “Избрани философски произведения”, София, Наука и изкуство, 1978.

И. Кант, “Трансцендентална логика”, в: “Критика на чистия разум”, София, Издателство на БАН, 1967.

Г. Хегел, “Науката логика”, София, 1967.

E. Husserl, *Logical Investigations*, Volume 1-2, London: Routledge, 2001.

M. Heidegger, *The Metaphysical Foundations of Logic*, Bloomington: Indiana University Press, 1984.

Thomas Fay, *Heidegger: The Critique of Logic*, The Hague: Martinus Nijhoff, 1977.

E. Husserl, *Experience and Judgment*, Evanston: NorthWestern University Press, 1973.

Деян Деянов, „Увод в логиката и методологията на хуманитарните науки“, Пловдив, Пловдивско университетско издателство, 2001.

Александър Гънгов, “Логика в медицината. Подходи към безопасността на пациентите”, София, Авангард Прима, 2012, Приложение.

Александър Гънгов, “От поетичната логика към социалната метафизика”, встъпителна студия към Джамбатиста Вико, “Новата наука”, София, “Панорама плюс”, 2010, 5-24.

Александър Гънгов, “Логика на измамата”, София, Авангард Прима, 2009, Въведение, §5, 6.

Alexander Gungov, “Why did the Modern Reason Fail? A Few Remarks from the Continental Philosophy Perspective,” *Proceedings of the XXII World Congress of Philosophy: Rethinking Philosophy Today*, (Bowling Green: Philosophy Documentation Center, 2008), vol. 30, 17-24.

Alexander Gungov, “Vico’s Critique of Descartes’ Cognitive and Moral Optimism”, *Proceedings of the XXII World Congress of Philosophy: Rethinking Philosophy Today*,” (Bowling Green: Philosophy Documentation Center, 2008), vol. 16, 125-131.

Alexander Gungov, “Vico’s Deviation from Descartes’s Logical Principles”, *Sofia Philosophical Review*, No. 2, Vol. II, 2008, 48-56.